

Arrogansens misstag

DET FINNS OLIKA UPPFATTNINGAR om vad som var felet med de fariséer och skriftlärde som Jesus gick så hårt åt. I grunden var det så att de inte kände Herren. Därför kände de inte heller igen Gud i Jesus. Det fick de klander för av Jesus. De borde ha sett det. De borde ha förstått att han var Gud eller i vart fall att han verkligen var från Gud. Det gjorde de inte – öppet och offentligt. Några av de allra hårdaste orden från Jesu mun är riktade mot dessa skriftlärde och fariséer. Vad gjorde de då för fel? Varför hade de inte lärt känna Herren genom Skrifterna?

Svaret är först och främst att de var blinda. Men är vi inte alla det? Jo, det är vi. Så däri utmärkte de sig inte. De kunde inte heller ta sig syn. Men det kan å andra sidan inte någon människa. Inte heller på det sättet var de annorlunda. Alla är vi både oförmögna att se och att ta oss syn. Det var deras grundläggande fel, men det gäller oss alla.

Det fanns ett problem till – en felaktig attityd: De trodde att de såg. De såg inte sin blindhet. I stället trodde de att de visste – bättre än andra. De trodde att de såg klart bättre än de olärda eller ”syndarna” – för att inte tala om hedningarna.

Ja, de trodde att de visste. De var säkra på sin sak. (Däri liknar de alla dem som har stängt om sig för Gud och som Gud därför inte kan nå.) De hade inga blottor. De hade inga fläckar, trodde de. De var väl utrustade intellektuellt,

väl utbildade och kunde formulera sig väl. De hade svar att ge och kunde lägga ut texten. Ändå saknade de det viktigaste – verklig kunskap om Gud. Hur kan det komma sig? De hade ju Ordet, Guds skrivna uppenbarelse.

Ja, man kan fråga sig om de verkligen *belt* hade missat överraskningsmomentet i Guds uppenbarelse? Hade de inte lagt märke till att Gud nära nog alltid tog den andra vägen, den ”bakvända” vägen eller den oväntade vägen? Det måste man vara öppen för när man har med Gud att göra. Hade de inte sett hans förkärlek för att slå alla med häpnad och förvåning? Det står ju uttryckligen skrivet att ”era vägar är inte mina vägar, säger Herren” (Jes. 55:8–9). Det går inte att blanda ihop de två. Varför skulle nr två bli nr ett; varför skulle bedragaren Jakob få gå före den förstfödde Esau? Varför skulle den förnedrade Josef, som svikits och föraktfullt sålts av sina bröder, bli en av den tidens mäktigaste män och till sist bli familjens *par excellence* klarast lysande sol? Listan skulle kunna göras mycket lång. Det är en av Skriftens röda trådar: Gud går sina egna vägar, inte våra vägar. Han överraskar. Det visste väl de skriftlärde?

Den ”oväntade spelutvecklingen”, som en schackmästare bjuder på, fanns där i Skriften, men de förmådde inte se den eller ville inte se den. Det verkar som om de inte väntade sig något överraskande drag från Gud – något som de inte riktigt hade kunnat räkna ut ... Den där

Hade de missat överraskningsmomentet?

öppenheten för det nya och överraskande och ändå igenkännligt gudomliga förefaller ha saknats hos dem.

För de visste ju hur det var. De var övertygade. Ändå hade de fel. Det var egentligen där problemet låg. De var så säkra på sin sak. Och så hade de ju en framskjuten position i det judiska samhället. Det var de som bestämde helt enkelt. De *hade* inte behövt höra de där skarpa orden från Herren, om de inte varit så bergsäkra utan tillåtit sig släppa in lite tvivel och bejaka sina egna frågor. Nikodemus gjorde ju det. Han undrade och ville fråga. Men det fick bli på natten som han kunde söka upp Jesus och ge luft åt sina funderingar. Inom honom fanns en sträng som Jesus hade satt i svängning och gav en aning om klarare toner än dem han bar inom sig. Nikodemus stängde inte bara av. Han gick för att lyssna och lära. Kanske blev det hans räddning?

Fariséerna och de skriftlärde hade i sin arrogans dömt Jesus på förhand. De ville inte ta till sig verklig kunskap om Gud – varken från Skriften eller från Jesus. Den avvek från deras tro och hotade deras bild av verkligheten. De visste hur det var. De visste redan allt de behövde veta. Det kan gå bra för en tid trots att man har fel – nämligen så länge man sitter på makten. Men historiens dom kan bli hård. Det har den blivit för fariséerna och de skriftlärda. Det blev den redan när Petrus tog till orda på

pingstdagen: ”Ni korsfäste Guds Messias” (Apg. 2:36). Petrus anklagar dem för att ha begått historiens värsta brott.

Människans arrogans bereder väg för fördömen – att döma utan att ha tillräckligt på fötterna, att låta skvaller, dålig journalistik eller okunskap gälla före fakta. På samma sätt stänger den dörrar till nya erfarenheter, nya intryck, nya frågor: ”Vi vet vilka de viktiga frågorna är och vi vet svaren på dem. Därför behöver vi inte lyssna till några nya frågor eller fundera över några svar på dem.” Är det också vår attityd?

Om så skulle vara, vill jag rekommendera Luthers ord om Petrus omvändelse – sist i detta nummer. Förnekaren låter nämligen all sin arrogans och lögn fara när Jesu blick når honom – och tårarna helt övermannar honom. Därefter är han mogen för äventyret i Herrens tjänst.

*Inom honom
fanns en
sträng som
Jesus hade
satt i
svängning*

Peter Henrysson
Redaktör